

MARIBORSKI

Cena 1 Din

VEČERNIK

„JUTRA“

Uredništvo in uprava: Maribor, Aleksandrova cesta št. 13 / Telefon 2440 in 2455
Izhaja razen nedelje in praznikov vsak dan ob 16. uri / Velja mesečno prejemnik
v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom 12 Din / Oglasi po ceniku / Oglase
sprejeme tudi oglasni oddelček „Jutra“ v Ljubljani / Poštni čekovni račun št. 11.400

Vsesokolski zlet v Pragi

Veličastne prireditve in nastopi vsega slovanskega Sokolstva in telovadcev skoraj vseh narodov

PRAGA, 5. julija. Od nedelje dalje je Praga središče velikih sokolskih prireditev, ki so privabile zastopnike vseh slovanskih narodov in deputacije vseh prijateljskih držav. Nedelja je bila prvi dan velikih zletnih prireditev. Ob 10. dopoldne je bil po mestu obhod narodnih noš vseh Slovanov, v veliki dvorani »Lucerne« je pa bila slavnostna matineja ČOS. Na Staromestnem namesti je češkoslovaški vojni minister Viškovský odlikoval zastavo ČOS s češkoslovaškim vojnim križem.

Prva javna telovadba se je pričela ob 14. uri. Tribune na ogromnem stadionu so bile nabito polne, vseh gledalcev je bilo preko 200.000. Ob 14.30 je prispel tudi predsednik dr. Masaryk. Obenem je bilo izpuščenih na telovadišču 3000 golobov pismo- noš, ki so raznesli po vsej Češkoslovaški in bratskih državah listke z napisom: »Vsesokolski zlet v Pragi je otvorjen!« Predsednik dr. Masaryk je sprejel nato razne predstavnike, med drugimi tudi ljubljanskega župana dr. Puca.

Po nastopih Čehoslovakov, ki so prikorakali na telovadišče v ogromnem številu 17.000, so nastopile jugoslovanske članice. Posebno pozornost je vzbudil zlasti nastop Lužičkih Srbov v narodnih nošah.

Prav tako veličasten je bil včerajšnji dan. Od jutra do večera so nastopali Sokoli v raznih lahkoatletskih, plavalnih in telovadnih tekmah. Zelo slovesno je bila ob prihodu v Prago sprejeta četa jugoslovanske vojske, katero je pripeljal general Knežević. Istočasno je prispela tudi četa romunske vojske. Četi šteta vsaka po 630 vojakov. Ker je bil včeraj tudi ameriški državni praznik, so češki Sokoli, ki so prišli na zlet iz Amerike, položili venec na Wilsonov spomenik in razvili ameriško zastavo. Popoldne so bile tudi velike nogometne tekme. Ob 19.30 je prispela v Prago ekspedicija 45 avtomobilov ljubljanskega avtokluba. Že dopoldne pa je priletel na letališče oficijelen zastopnik jugoslovanske vlade, šef kabineta ministrstva za telesno vzgojo Bačić, do čim prispe minister dr. Kraljevič še le danes. Opoldne je priredil šef tiskovnega urada obed tujim časnikarjem, ki jih je prispelo na zlet 120.

Včerajšnjim tekmam in nastopom v stadionu je prisostvovalo preko 150.000 gledalcev. Nastopilo je 80 vrst. Vrstili so se češkoslovaški, jugoslovanski, poljski in ruski Sokoli, bolgarski Junaki in gimnasti drugih narodov.

Proces proti mariborskim civilistom

Obtožba in zagovor Neumanna, Šarlote Friedfeldove, Adele Pragerjeve in Milice Štefanovičeve

BEOGRAD, 5. julija. Pred državnim sodiščem se je danes pričela razprava proti štirim civilistom, ki so bili v zvezi z nedavno pred vojaškim sodiščem obsojenimi častniki mariborske posadke. Na zatožni klopi sede: 30letni poslovođa mariborske podružnice špedicije Caro & Jelinek, Slavko Neumann, Šarlota Friedfeldova, rojena Pragerjeva iz Kapošvara, ki je imela več časa intimne zveze s pokojnim poročnikom Milojkovičem; njena mati Adela Pragerjeva iz Legrada, madžarska državljanka, in 27letna Milica Štefanovičeva iz Požege pri Užicah, ki je imela istotako ljubavno razmerje z Milojkovičem. Neumann je obdolžen, da je posodil Milojkoviču pisalni stroj, na katerem je

napisal proglas na vojaštvo in civilno prebivalstvo. Zagovarja se s trditvijo, da je posodil Milojkoviču pisalni stroj samo zato, ker je mislil, da ga rabi za dogotovitev vojaških spisov. Šarlota Friedfeldova priznava, da ji je Milojkovič pripovedoval o svojih načrtih, vendar se ji stvar ni zdela resna in se zato zanje ni nadalje zanimala. Tudi mu ni nasprotovala, ker se je bala, da bi jo sicer zapustil. Na Dunaj je hotela odpotovati z njim zato, da bi se tam poročila. Pragerjeva in Štefanovičeva pa zatrjujeta, da o vsej stvari sploh ničesar nista vedeli.

Razprava se bo popoldne nadaljevala. Razsodba bo proglašena najbrže že drevi.

SPREMENBE NA BANSKIH MESTIH.

BEOGRAD, 5. julija. Ban primorske banovine dr. Ivo Tartaglia je na lastno prošnjo razrešen službe, ban zetske banovine Uroš Krulj pa upokojen. Za novega bana zetske banovine je imenovan senator in bivši minister dr. Aleksa Stanišić, za bana primorske pa inspektor ministrskega predsedstva doktor Josip Jablanović.

NOVA VOJAŠNICA V ZADRU.

ZADAR, 5. julija. V nedeljo je bila tu slovesno otvorjena nova italijanska vojašnica, namenjena 117. pehotnemu polku. Otvoritev so prisostvovali poslanec Dudan, senator Cipico in predsednik dobrovoljcev Coselschi. Vsa prireditve je imela značaj iredentistične demonstracije.

SKLADIŠČE RAZSTRELIL V VALPARAISU.

BUENOS AIRES, 5. julija. Iz Valparaisa v republiki Čile poročajo, da je policija odkrila tam ogromno zalogo razstrelil, ki bi zadostovala za porušenie celega mesta.

VOLILNA BORBA V ROMUNIJL.

BUKAREŠTA, 5. julija. V nedeljo je imela Avareskova stranka prvo veliko volilno zborovanje. Po zborovanju so priredili pristaši veliko manifestacijo po mestu in pred dvorom navdušeno pozdravljali kralja. Istočasno so zborovali tudi Romuni iz Transilvanije, ki živijo v Bukarešti ter člani narodne kmečke stranke, ki so tudi odšli pred dvor. Vlada je storila vse, da se zagotovi popolna svoboda zborovanja in volitev.

Nejasen položaj v Lozani

O nemški ponudbi še ni sporazuma — Dvorezna politika Italije — Nemčija in položaj v Lozani

LOZANA, 5. julija. Včeraj in danes se nadaljuje posvetovanja o novem nemškem predlogu. Zaključka doslej še ni nobenega.

PARIZ, 5. julija. Po poročilih iz Lozane obstoja nevarnost, da se bo pred nekaj dnevi ustvarjena skupna fronta petih velesil razbila. Pariški tisk posveča posebno pozornost postopanju italijanskega zunanjega ministra Grandija, ki hoče, kakor se zdi, na vse načine pomagati Nemčiji. »Petit Parisien« pravi, da je Grandijeva politika dvorezna in v stanu, da razbije skupni nastop upnikov.

Ministrski predsednik Herriot je sinoči odpotoval nazaj v Lozano.

BERLIN, 5. julija. Zaradi važnih odločitev v Lozani je državni predsednik

Hindenburg odgodil svoj odhod na oddih v Vzhodno Prusijo. Tekom včerajšnjega dne je bil skoraj neprestano telefonično v zvezi s kancelarjem von Papenom.

Pisanje nemškega tiska o položaju v Lozani ni enotno. Nacionalistični listi zahtevajo od nemške delegacije, da odkloni vse zavezniške predloge, če se Nemčiji ne priznajo zahtevane pravice enakopravnosti. Enako, samo v ostrejšem tonu pišejo glasila narodnih socialistov, ki predlagajo, naj se delegacija sploh vrne domov. Ostali tisk je bolj pomirljiv, zahteva pa tudi priznanje pravice enakopravnosti Nemčije napram ostalim državam, ker bi to imelo tudi praktične, ne le moralne posledice.

Nemčija samo še čaka na Hitlerja

Članek generala Ludendorffa — Krvavi nemiri v Essenu — Spopadi v Berlinu

BERLIN, 5. julija. V zadnji številki svoje revije objavlja general L u d e n d o r f f članek o sedanji politični situaciji v Nemčiji, v katerem pravi med drugim: »Nemčija je sedaj ozemlje, katero so okupirale Hitlerjeve napadalne čete, ki samo še čakajo, da pridejo do oblasti in uvedejo fašistični režim.«

BERLIN, 5. julija. Po vestih iz Essena so se tamkaj spopadli narodni socialisti in njihovi politični nasprotniki. Ob tej priliki je bil en narodni socialist ubit, več oseb pa je bilo na obeh straneh nevarneje in lažje ranjenih. Neki komunist je v bolnišnici umrl.

Pozneje so komunisti pričeli streljati tudi na policijo, ubili voditelja neke partule in ranili šest stražnikov. Položaj je v Essenu zelo kritičen. Narodni socialisti so proti komunistom mobilizirali vse svoje ljudi, ki stražijo ustanove stranke s puškami in celo s strojnimi. Obenem so razglasili, da bodo enostavno ustrelili vsakega komunisto, ki bi se jim približal.

BERLIN, 5. julija. Spopadi med narodnimi socialisti in komunisti se po berlinskih predmestjih neprenehoma nadaljujejo. Tudi včeraj je bilo na obeh straneh več oseb ranjenih.

Težkoče Herriotove vlade

Usodni finančni zakon — Herriotov naslednik bi bil Daladier — Delo finančnega odbora

PARIZ, 5. julija. V parlamentarnih krogih zatrjujejo, da je položaj Herriotove vlade omajen. Nevarnost mu pa ne preti od opozicije, ampak od lastne večine. Pri razpravi o finančnem zakonu bo moral zahtevati zaupnico, uspeh ali neuspeh glasovanja bo pa odvisen od radikalnih socialistov in socialnih demokratov. Nekateri celo že zatrjujejo, da bo Herriot moral odstopiti in da bo njegov naslednik Daladier.

PARIZ, 5. julija. Poslanec S a m o u r e u x, zbornični poročevalec za finančni odbor, je dovršil svoje delo o spremembi poročila o novem finančnem zakonu. Poročilo bo danes že objavljeno v listu »Journal Officiel«, tako da se debata v parlamentu lahko takoj prične. Na drugi strani pa zatrjujejo, da bo vlada svoj predlog o finančnem zakonu še umaknila in spremenila.

Vreme.

Današnja vremenska napoved (opol-dne): Jasno in vroče.

† Manuel II., bivši kralj Portugalske. (Glej članek na 2. strani.)

Motnje v želodcu in črevesu, ščipanje v trebuhu, zastajanje v žilnem sistemu, razburjenost, nervoznost, omotičnost, hude sanje, splošno slabost olajšamo, če popijemo vsak dan čašo »Franz Josefove« grenčice. Zdravniki svetovnega slovesa hvalijo izboren učinek, ki ga ima »Franz Josefova« voda v svoji lastnosti kot milo odvajajoče sredstvo, zlasti pri močnokrvnih, korpulentnih osebah satikarjih in hemeroidalno bolnih. »Franz Josefova« grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

V nedeljo 10. t. m. krst Ribniške kočel

Ničvreden je narod, ki bi ne žrtvoval vsega za svojo čast

SCHILLER

NAŠIM NAROČNIKOM!

Cenjene naročnike opozarjamo, da so bile priložene »Večernikovi« izdaji, dne 30. junija, položnice. Vse one naročnike, ki jim je naročnina potekla, najvljudneje prosimo, da isto obnove. Naročniki, ki so doslej plačevali naročnino za pol ali četrt leta naprej, naj ob nastopu drugega polletja blagovolijo obdržati to lepo navado, ker tako upravi lista zelo olajšajo delo in ji prihranijo tudi mnogo stroškov. Z novim polletjem vabimo na naročbo »Večernika«, ki stane mesečno samo 10 Din po pošti, dostavljen na dom pa 12 Din.

Uprava »VEČERNIKA«.

Praznik sv. Cirila in Metoda.

Na predvečer današnjega narodnega praznika sv. Cirila in Metoda so zagoreli po okoliških hribih in holmcih kresovi. Danes je delo po vseh državnih uradih počivalo in denarni zavodi tudi niso poslovali. Podružnica CMD je zažgala snoči velik kres na piramidi. Na javnih splošjih so razobešene narodne zastave.

Večerni koncerti v mestnem parku.

Olepševalno društvo namerava prirediti večerne koncerte v mestnem parku, če bo meščanstvo pokazalo za to dovolj zanimanja. Prvi večerni koncert, na katerem bo igrala vojaška godba, bo v četrtek 7. tm.

Iz carinske službe.

Iz Maribora h glavni carinarnici v Beogradu je po službeni potrebi premeščen carinik Novak Stamenković.

Iz železniške službe.

Premeščeni so uradniki: Ivan Paulin iz Fale v Ruše, Ivan Leskovec iz Dolnje Lendave v Moškanjce, Jakob Babnik iz delavnice Maribor v kurilnico v Ljubljano, nadalje so premeščeni zvaniki France Klep in Rudolf Fermešek s Tezna v Maribor, France Sušnik s Tezna v Ptuj in Fran Uranjek s Tezna v Maribor.

Poroka.

Lastnik pekarnice g. Ferdinand Hartinger se je poročil t. dne z gđc. Anico Pözlzlovo iz Košakov. Bilo srečno.

Nov grob.

Včeraj je preminula po dolgi in mučni bolezni v starosti 35 let ga. Vera Winterhalterjeva, soproga odvetnika g. dr. Ivana Winterhalterja. Pogreb blage gospe bo jutri ob pol 16. uri iz mrtvašnice na pobješkem pokopališču. Naj ji bo lahka zemlja domača, preostalim naše iskreno sožalje!

Zrtev kopanja.

Po končanem delu se je snoči hotel malo ohladiti Anton Ber s Pobrežja in se podal k betnavskemu ribniku. Zaplaval je proti sredini, kjer je ribnik precej globok, in tam je naenkrat izginil pod vodo. Kopalci, ki so to opazili, so sprva mislili, da se je nalašč potopil v vodo, ker ga pa le ni bilo na spregled, je nekaj dobrih plavačev splavalo na mesto, kjer je bil Ber izginil pod vodno gladino. Potapljali so se v vodo, da bi ga izvlekli, toda zaman. Prispeli so tudi radvanjski gasilci, ki so iskali truplo snoči do 23. ure in danes vse dopoldne brez uspeha. Ponesrečeni Ber je bil po poklicu zidarski pomočnik. Star je bil 33 let.

Nezgodna pri kopanju.

Včeraj popoldne se je 18letni Lojze Zare, stanujoč na Meljski cesti, pri kopanju tako nevarno porezal na desni nogi, da je moral iskati pomoči v tukajšnji bolnišnici.

Posestno gibanje.

Posestnika France in Frančiška Beraščič sta prodala hišo v Dušanovi ulici št. 2 posestnikoma Albinu in Josipini Zakotnik za 145.000 Din; posestnika Karol in Uršula Belak sta prodala hišo v Vrtni ul. št. 17 trgovki Mariji Jermovškovi za 129.000 Din; posestnik France Vračko je prodal svojo hišo na Koroški cesti št. 70 za 150.000 Din dekanu Mateju Rieplu iz Prevalj; posestnik Ivan Klopčič je kupil hišo št. 24 v Kettejevi ulici za 125.000 Din od Frana Leskovec, posestnik Anton Turk pa hišo št. 3. v Marmontovi ul. od Alojzija Anderleta; posestnica Ana Maninger je prodala svojo hišo št. 18 v Tomšičevi ulici trgovki Mariji Kosovi za 750.000 Din.

Čili polet Sokola Maribor III.

Pred slavnostno otvoritvijo moderno urejenega letnega telovadišča v Aškerčevi ulici — Otvoritev združena z javnim društvenim nastopom bo v nedeljo dne 10. julija
Nastop sosednih bratskih vzornih vrst

V nedeljo 10. t. m. stopi sokolsko društvo Maribor III. drugič pred širšo javnost, da pokaže uspehe svojega neumornega dela in da dobi obenem pobude za novo delovanje in nov razmah v korist sokolske misli ter narodne zavesti.

Ustanovljeno komaj pred dobrim letom si je zgradilo letos v Tyrševem letu s požrtvovalnostjo svoja članstva in po naklonjenosti raznih činiteljev svoje letno telovadišče, ki naj bo v poletnem času zbirališče sokolske družine, kjer naj si krepí vsak Sokol svoje moči.

Letno telovadišče bo otvorjeno in izročeno svojemu namenu kar najsvečanejši. Pri otvoritvi sodelujejo in nastopijo poleg oddelkov domačega društva tudi tekmovalci, ki so si priborili slovan-

sko in mednarodno prvenstvo, nastopijo vzorne vrste sosednjih bratskih društev na orodju in z izbranimi točkami. Nastopili pa bodo s prostimi vajami tudi gojenci inženerske podčastniške šole. Pri nastopu in med odmori bo igrala vojaška, pri prosti zabavi pa posebna godba. Tudi bo letno telovadišče slavnostno razsvetljeno.

Društveni odbor je poskrbel za ta dan poleg moralnega užitka tudi za razvedrilo in okreplilo, ter je prepričan, da bo prav vsakdo, ki poseti slovesno otvoritev letnega telovadišča, zapustil ta ljubki prostor v skitem, brezprašnem in mirnem kraju v popolnem zadovoljstvu in zavesti, da že dolgo ni doživel tako prijetnega dne v našem Mariboru.

Sokolski praznik v Konjicah

Razvitje prapora, ki mu je kumoval ban dr. D. Marušič

Praznik sv. Petra in Pavla je bil za trg Konjice tudi lep narodni praznik. Sokol je po 12letnem obstoju ta dan slovesno razvil svoj prapor in je slavnost še posebno povzdignilo to, da je praporu kumoval sam g. ban.

Gospod ban, ki je prvič v tem svojstvu prispel v Konjice, se je med potjo ustavil v Stranica, kjer so mu priredili slovesen sprejem. Na križišču se je zbral občinski odbor, šol. mladina z učiteljstvom itd. Gospoda bana so pozdravili župnik Ant. Medved, šol. upravitelj Leo Dobnik in v imenu društva kmetskih fantov in deklet g. Barušek. Točno ob napovedanem času in ob pokanju topičev se je g. ban v spremstvu tajnika dr. Broliha pripeljal v Konjice, ki so bile vse v zastavah. Tu ga je številni narod, zbran pri slavoloku pred Narodnim domom, sprejel z navdušenimi ovacijami. Po pozdravu sokol. starešine dr. Ervina Mejaka je deček Pirnaver izrekel dobrodoščilo, deklica Cvetana Mihelič, pa je izročila g. banu šopek krasnih vrtnic. Za tem je g. bana v imenu občine in kot predsednik vsedržavne stranke pozdravil župan dr. Jerab. Vidno ganjen se je gosp. ban zahvalil za ta prisrčen sprejem in je spregovoril bodrilne besede na zbrane Sokole, gasilce, občinski odbor, predstavnik uradov in na ljudstvo. Župan je nato predstavil gosp. banu obč. odbornike, starešinstvo konj.

Sokola, ter starešine dravinj. okrožja.

Ob 11. se je razvil po trgu impozanten sprevod do tribune, kjer je bilo slovesno razvitje prapora. Prvi je spregovoril dr. Mejak, ki se je najprej v vznešenih besedah spomnil kraljevega doma, nato pa pozdravil bana, župnega zastopnika dr. Fornazariča, prof. Kenda, ki je zastopal NO in Sokola I. Maribor, nar. posl. g. Gajška, okrajnega glavarja dr. Suhača, kapetana Cvitkoviča iz Ptuja in ostale predstavnike, in nato zaprosil brata bana, da razvije prapor. Tišina je zavladala, ko je spregovoril brat ban. In ko je razvil prapor z besedami: »Razvijem ta prapor v čast in slavo domovine...« so zaorili gromoviti živiocklici, godba je zaigrala državno himno, in navdušenje je priklopelo do viška.

Sledili so nato govori in čestitke posameznih zastopnikov, nakar je krenil sprevod dalje po trgu nazaj do Nar. doma, kjer je bil razhod.

Ban se je potem v posojilnični dvorani posvetoval s posameznimi obč. zastopniki in sprejemal njih želje in pritožbe.

Ob 13. je bil v dvorani Nar. doma za goste prirejen slavnostni obed, kjer je bilo izrečenih več napitnic. Točno ob 15. uri se je pričel 11 točk obsegajoči telovadni nastop, ki mu je prisostvoval tudi g. ban. Nastop je uspel odlično. Slavnost je zaključila animirana narodna veselica.

Samomorilni poizkus Slovenke v Dubrovniku.

Te dni je skočila iz 80 m visoke skale v morje mlada Štefica Vrečarjeva, doma iz okolice Celja, ki je bivala že več časa v Dubrovniku, od koder se je odpravljala v Albanijo. V smrt je hotela zaradi nesrečne ljubezni in zato, ker ni dobila potnega lista za Albanijo. Imela pa je ne navadno srečo. Padla je na ogromno smetišče in po njem zdrknila v morje, iz katerega so jo potegnili ribiči, ki so v bližini razpenjali svoje mreže. Sedaj se Vrečarjeva zdravi v dubrovniški bolnici.

Svarilo brezposelnim.

Vsi, ki nameravajo za kruhom v Beograd, se opozarjajo, da v naši prestolici ni zasluzka. Razen tega naletijo tam na razne težave in neprijetnosti in se jim čisto pripeti, da ne zaslužijo niti za povrnitev v svoj kraj. Z ozirom na brezposelnost v Beogradu opozarjata notranje ministrstvo in ministrstvo za socialno politiko, naj se opozori vse one, ki hočejo v Beograd za zasluzkom, da ni upanja, da bi tam dobili kako zaposlitev.

Izletniški vlaki Zagreb—Celje.

Zagrebsko železniško ravnateljstvo bo uvedlo 10. t. m. nove izletniške vlake na progi Zagreb—Celje. Iz Zagreba bodo odhajali ob 7. uri zjutraj, iz Celja se pa bodo vračali ob 11. uri zvečer.

Švicarija in mlečni buffet v kavarni Park. Otvoritev v soboto 9. tm. Specialiteta smetana, mlečne pijače in jedila po nizkih cenah.

Plesni turnir od 9. julija do 15. avgusta 3 damske in 3 nagrade za gospode. Turnirski načrt Velika kavarna.

Kolkovanje spričeval vajencev in pomočnikov.

Na razna vprašanja pojasnjuje zbornica za TOI, da treba spričevala vajencev o trajanju učenja, bodisi da se je učenje dovršilo ali pa pred časom prekinilo, kolkovati s kolkom 20 Din. Spričevala ali potrdila, katera izdaje zadruga vajencem, ki pri pomočniškem izpitu niso pokazali zadostnega uspeha, da so dovršili učni čas brez pomočniškega izpita, je kolkovati s kolkom 10 Din, pomočniška spričevala, to je spričevala o vedenju in pokazani izobrazbi med službo, pa s kolkom 20 Din. Ta taksa pa je predpisana za pomočniška spričevala samo, ako se ne izdajajo v poslovni knjižici, dočim so v teh knjižicah izdana spričevala oproščena kolka.

S policije.

Današnja policijska kronika je hvalevredno suha, kakor se spodobi za praznik sv. Cirila in Metoda. Aretirana sta bila dva krošnjarija radi prepovedanega krošnjarenja in dva berača. Radi zlobne poškodbetuje lastnine pa je bil prijavljen neki Marko Š.

Nova devizna naredba.

Narodna banka kraljevine Jugoslavije je na novo uredila poslovanje z devizami in pooblastila na področju svoje mariborske podružnice za to poslovanje podružnico Ljubljanske kreditne banke, podružnico Celjske posojilnice in Udružene banke. Nakup in prodajo deviz, nakazila potom obstoječih kliringov in dinarska nakazila v korist inozemcev se morejo izvrševati le pri teh treh zavodih.

Krst »Ribniške koče«

bo, kakor že napovedano, v nedeljo, 10. t. m. Za izletnike iz Maribora bo vozil avtobus že v soboto med 13. in 15. uro izpred trgovine Majer na Glavnem trgu, vrnil pa se bo v nedeljo zvečer. Vožnja do Ribnice in nazaj približno 60 Din. Prijave sprejema trgovec Franjo Majer, Glavni trg 9.

Zborovanje Društva industrijcev in veletrgovcev v Ljubljani

Društvo industrijcev in veletrgovcev v Ljubljani bo imelo 7. t. m. svoj sedmi redni občni zbor v veliki dvorani Trgovskega doma v Ljubljani, Gregorčičeva ul. 27, prvo nadstropje.

Delovanje društva, ki štiti interese upnikov, se je v preteklem letu močno razvilo. Splošna gospodarska depresija, ki je zadela vse sloje naše države, je najobčutnejše zadela upnike, predvsem veletrgovce in industrijce, ki so morali radi tega preurediti svoje poslovanje in ga primerno prikrojiti današnjim razmeram. Previdnost v kreditiranju jih je privedla do tega, da se poslužujejo v večji meri, ko kdaj prej informacijske službe. Tudi so uvedli organizirano opominjanje dolžnikov, evidenco o solidnosti prosilcev kreditov in njih gospodarskega poslovanja. Pa tudi skupen nastop v varstvo interesov upnikov je danes v novih razmerah drugačen kot je bil svoječasno, ko je mogel vsak upnik zase nastopati proti svojemu dolžniku. Ker se obrati naših veletrgovcev in industrijcev modernizirajo in ker gospodarska depresija najbrže ne bo še v kratkem končana, je nujno potrebno, da se pridobitniki bolj ko kdaj strnejo v močni organizaciji in je zato želeli, da se prav obnega zbora tega društva, v katerem je včlanjena večina naših veletrgovcev in industrijcev, v polnem številu udeležijo. Na obnem zboru bodo podana poročila o delovanju društva in njegovega tajniškega urada v preteklem letu, iz katerega ne bo razviden samo razmah društva, ampak tudi položaj upnikov v sedanji kritični dobi.

Zadnji portugalski kralj umrl

Kakor poročajo iz Londona, je v soboto popoldne na svojem posestvu Twickenham pri Londonu umrl bivši portugalski kralj Manuel v 43. letu starosti. Umrl je nanaglo, dopoldne je še prisostvoval teniškem turnirju v Wimbledonu, čeprav ga je bolel vrat. Popoldne se je to vratobolje naglo poslabšalo in ga je naenkrat zadušilo.

Mlajši naši sodobniki bodo o tem kralju najbrže le malo vedeli ali pa nič, saj ga je pozabila celo starejša generacija. Bil pa je Manuel svojčas vladar, ki ni bil nesimpatičen. Izhajal je iz hiše Braganza-Sachsen-Koburg, ki je pred 100 leti zasedla portugalski prestol. Njegov oče Don Carlos I. je 1. 1908 postal žrtev atentata; takrat je bil ranjen tudi mladi Manuel. Kot naslednik svojega očeta si ni pridobil baš slave, sicer pa je bil dobričina in lahkoživček. Svoj čas je dvignilo veliko njegovo razmerje z lepo plesalko Gaby Deslys, ki je bila rodom Čehinja in se je imenovala Hedviga Navratil. Ta ljubica mu je ostala zvesta tudi še potem, ko se je oženil z neko hohenzollernsko princeso. (Ta zakon je ostal brez otrok).

Leta 1910 je Manuela vrgla s prestola revolucija, podal se je v pregnanstvo na Angleško in je tam živel mirno in solidno, baveč se mnogo z znanostjo. Bil je velik bibliofil in si je uredil bogato knjižnico z dragocenimi zbirkami.

»Že pol ure stojite tu in si ogledujete časopise. Kupite vendar enega!«
»Ne utegnem brati časopisov.«

Skavtski dnevi v Zagrebu:

Nekaj sličic iz taborišča Maksimir

Kako so razvrščeni posamezni tabori — Dohod čet: volčič in dvanajst grenadirjev — Budnice v znamenju ovomaltine

Dan dela in priprav se nagiba h kraju. Ponekod še zadnji odmevi kake sekire, kakega kladiva, šumenje slame po šotorih, kjer si taborniki postiljajo, vmes pa že veselo prepevanje, razni instrumenti se oglašajo; južni Srbi ploskajo svojemu solo-plesalcu takt. Vrvenje in življenje vsepovsod...

Snoči je majčken volčič pripeljal dvanajst skavtov iz Knina, dvanajst longinov — vsak čez 1.70 m. Dvaindvajset Madžarov je prespalo snoči v neki šoli v mestu, okoli 7. jutranje ure so prikorakali v taborišče, ob pol enajstih so med trobentanjem in v popolnih krojih že dvignili madžarsko zastavo na svoj jambor.

Tabor jugoslovanskih skavtov postaja že pravcat jamboree v manjšem obsegu.

Čehe in Slovake vodi prof. Svojsik, ustanovitelj in načelnik češkoslovaškega skavtstva ter predsednik slovenske skavtske zveze. Češkoslovaškemu taborniku se je priključilo osem Ukrajincev in ena Ukrajinka. Malo dalje od njih so tabori beograjske in dunavske skavtske župe; kar zraven Zemuna in Pančeva tabore Zagrebčani in Petrinjci. Nanje meji vardarska župa s približno 60 zastopniki, na drugi strani pa so njihovi sosede ruski emigranti z belo-modro-rdečo zastavo; 25 jih je iz Beograda, Sarajeva in Rume, med njimi 6 planink. Po en Francoz in Anglež taborita na oni strani avtomobilske ceste, blizu mariborskega tabora sta. Med slovenskimi šotori pa se ves čas motajo hrvaški in vojvodinski skavti, naši sosede.

Dela v slovenskih taborih so končana: 60 šotorov stoji, iz petih, od teh iz treh z opeko zgrajenih ognjišč se razveseljujejo kadi, fantje se zabavajo z odbojko in imajo nešteto občudovalcev, uniformiranih in civilnih. Mnogi se zanimajo tudi za vhod v naš tabor. Postavljen je v obliki majhnega kozolca in je krit s slamo. Originalen je, toda drugi vohodi so mnogo bolj »civilizirani«. Prevladujejo napisi z mestnimi grbi in velikimi okrašenimi črkami. Vse pa prekašajo Čehoslovaki in Ukrajinci. Široko belo platno z napisom »Swaz junakū-skoutu RČS« krasijo zastave: rmeno-modra, belo-modro-rdeča, rmena z obliko RČS v belo-modrih-rdečih barvah. Prijazno sprejmejo vsakogar, trudijo se razumeti in govoriti slovenščino ali srbohrvaščino.

Doživeli smo ta dva dni že celo vrsto senzacij: v enem, dveh dneh je na prostranih livadah Maksimira zraslo veliko pisano mesto 400—450 šotorov z okoli 1300 prebivalci. Neprestano so se pojavljale na cesti raznolike čete, nekatere z bobni in trobentami, skavti v predpisanih in šarenih krojih, planinke, brhke in strumne, s skavtskimi klobuki, raznimi čepicami ali tudi gologlave. Nekatere če-

te prepevajo, druge prikorakajo nemo, včasih pa težko prisopihla ekipa kakih pet šest skavtov, vsi prepoteni, utrujeni od težkih nahrbtnikov, tornister, kovčegov, paketov. Včeraj podnevi in ponoči so hodili, še danes, in še jih pričakujejo. Z vozov in avtomobilov medeajo prilego. Skavti iz Knina so vsi naž postavili šotore.

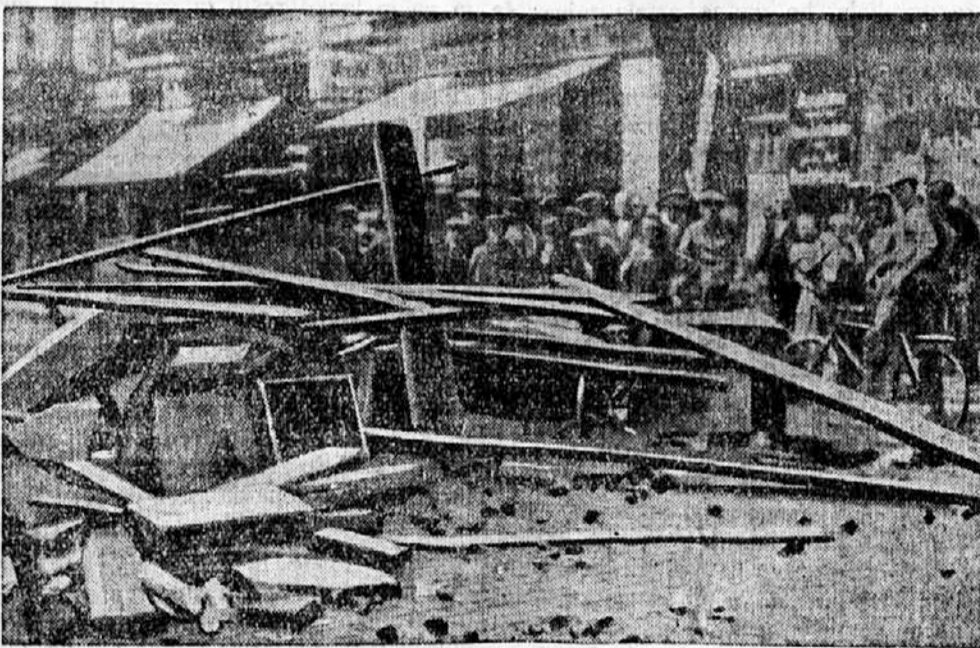
Ob štirih zjutraj so se začele prve budnice srbskih taborov. Z vojaškimi trobentami in na vojaški način trobijo, vedno zopet, včasih tudi po nepotrebnem. Ob pol petih je vzletel prvi aeroplan, ob petih so morali stopiti v funkcijo kuharji: od centralne preskrbe hrane dobijo Ovomaltino. Ob pol šestih: budnice Vojvodincev; ob šestih budnice nekaterih srbskih in vseh slovenskih taborov. Pa vsega tega fantje niso čuli, straža nam je povedala, ko nas je prebudila. Preveč smo bili zmučeni od prejšnjega dne.

Čez dan delo, opoldne smo dobili prvo številko tabornega glasila »Logorske novine«.

Ogromna žlahta študenta

Neki mladi Arabec, ki študira na vseučilišču v Cincinnati, se lahko ponaša z rekordnim številom sorodnikov. Nihče drugi na svetu jih nima toliko. Dijak je namreč v sorodstvu z vsjo domačo naselbino, ki šteje okoli 4500 duš. To pa je mogoče samo zaradi tega, ker so njegovi bogati predniki imeli nenavadno veliko žen in z vsako celo kopo otrok.

Barikada sredi Berlina

in tako izgleda po spopadu med komunisti in narodnimi socialisti, ki so zdaj v Nemčiji na dnevnem redu.

Sport

Dijaški teniški turnir.

SK Železničar priredi v dneh od 7. do 10. t. m. na svojem igrišču v Krekovi ulici turnir za dijaško prvenstvo mariborskih srednjih šol.

Propozicije: 1. Igra se po pravilih JTS-a. 2. Igra se izključno z Dunlopžogami. 3. Pravico sodelovanja imajo vsi dijaki, ki so obiskovali mariborske srednje šole v šolskem letu 1931-32. 4. Tekmuje se: gospodje single in double ter dame single in mixed. 5. Zmagovalci v posameznih skupinah prejmejo naslov: Prvak mariborskih srednjih šol za leto 1932. 6. Nagrade dobe prvi trije plasirani v singlu in prva dva v double. 7. Prijavnina je za single Din 10.—, za double Din 5.— po osebi. 8. Prijave je treba poslati na naslov: E. Bergant, Konskripcijski urad. Zadnji rok prijave je 6. tm. 9. Turnir se prične 7. t. m. ob 9. uri zjutraj ter se igra do nastalega mraka. Nadaljuje se dne 8. t. m. ob 8. uri zjutraj. 10. Žrebanje bo pol ure pred pričetkom turnirja. Do takrat se sprejmejo tudi naknadne prijave proti dvojni prijavnini.

Turnirski odbor je sestavljen takole: Predsednik g. Gvidon Masi. Podpredsednika: gg. Šepc in Felber. Tajnik: g. Bergant. Blagajnik gosp. Pušenjak. Vrhovni sodnik: g. Gasparin. Vodja turnirja: g. Pušenjak.

Okrožna strelska tekma.

Včerajšnja poročila o rezultatih okrožne strelske tekme moramo izpopolniti v toliko, da je na zmagovalni tarči »Triglav« g. primarij dr. Robič zavzel 4. mesto, tako da se drugi pomaknejo za eno točko nazaj. Na splošni tarči »Drava« pa je bil prvi g. Alojz Mihev iz Črne in ne Alojz Mehor od Sv. Jurja, kakor je bilo včeraj pomotoma javljeno.

Sokolstvo

Vidovdanska proslava v Selnici ob Dravi.

Minulo nedeljo je imel Sokol v Selnici ob Dravi vidovdansko proslavo z javnim nastopom. Bolj slučajno kakor pa namenoma sem prisostvoval vsem točkam te proslave. In ni mi bilo žal. Zakaj proslava je pokazala lep uspeh dela sicer majhnega sokolskega društva, ki deluje v težkih razmerah skoro izključno z lastnimi močmi vztrajno po začrtanem programu in dosega s svojo žilavostjo za take razmere krasne uspehe.

Nastop je bil sredi vasi med novo šolo in župnijsko cerkvjo. Pred vhodom v šolo je stala miza, ob kateri se je razvrstila godba: bas, kitara, dve violini in harmonika, Torej čisto enostavna in cenena sestava, ki je pa prav dobro izvršila svojo nalogo. Pri njej sta sodelovala celo brata starosta in podstarosta. Navadno dela godba na podeželskih nastopih mnogo neprilik in povrh je še draga. Selničani so pa to vprašanje rešili prav enostavno in poceni.

Po pozdravnem govoru br. Kikla je deca deklamirala razne pesmi, nanašajoče se na Vidov dan, prav posrečeno. Nato so nastopali vsi oddelki s svojimi vajami, ki so bile prav dobro izvajane in so dokazale, da so bratje vadiitelji, Šlaher, Kikl, Reš in Sulc, kakor tudi sestre vaditeljice, Volmajer, Obrhan in Regoršek posvetile sokolskemu delu mnogo časa in truda. Zlasti sestava in izvajanje vaj za žensko dečo z venci in šolčniki je zelo ugajala, kakor tudi vaje članic z vesli. Pa tudi moški oddelki niso zaostajali za ženskimi. Med odmorom je deca zapela pod vodstvom br. Kikla nekaj narodnih in umetnih pesmi tako ubrano, da je žela obilo aplavza.

Lepo uspelega nastopa se je udeležilo dokaj domačinov. Pogrešali pa smo več Rušanov sosedov in še bol; pa Kamničane, ki so docela izostali. Tudi Mariborčanom ne bi bilo škodovalo, da bi videli, kako se dela na deželi in kake uspehe je mogoče doseči. Najbolj razveseljivo pa je dejstvo, da se je selniška mladina, ženska kakor moška, oklenila Sokola in se v njem počuti prav dobro. Selniškemu Sokolu in zlasti njegovim vaditeljicam — posebno sestri Volmajerjev in vaditeljem, je le čestitati na uspehu. Tako delo mora rasti in ga tudi rodi, kakor je pokazal zadnji nastop. Zato ne emagajte in nadaljujte po začrtanem potu k velikemu sokolskemu cilju. —lj.—

Plinska borba pred stoletji

Zdi se, da Kitajci niso izumili samo smodnika, ampak so tudi prvi uporabljali strupene pline v vojne namene. Znani kitajski vojaški strokovnjak Čia Si Šav je namreč napisal nedavno v pekinški reviji »China Critic« članek, v katerem dokazuje, da so Kitajci že pred stoletji začeli neke kemične zmesi, katere so potem v loncih metali med sovražnike. Iz njih so se, kakor iz bomb, širili strupeni plini, ki so nasprotnike omamili ali pa celo usmrtili.

ŠIRITE »VEČERNIK«!

Črna nevarnost Severne Amerike

Razvoj in napredek črncev v Združenih državah.

Noben narod na svetu se ne more ponašati s tako naglim in velikim kulturnim napredkom kakor črncci v Ameriki. V teku poslednjih petdesetih let so postali iz sužnjeve, s katerimi so lastniki plantaž in farm postopali kakor z živino, odlična »črna gospoda«. Z neverjetno žilavostjo in odpornostjo so si kljub sovražstvu bele rase izbojevali vse človeške in državljanske pravice. Za vse se pa morajo v prvi vrsti zahvaliti cerkvi, ki jim je že davno priznala pravico enakopravnosti in enakovrednosti.

Že pred ukinitvijo suženjstva je bilo v Združenih državah Severne Amerike okoli 300.000 črnih vernikov s 700 cerkvami, do l. 1925. pa je narastlo število njihovih cerkvenih občin že na 43.000, število vernikov pa na preko 4.800.000 duš. Te cerkvene občine razpolagajo sedaj s premoženjem 86 milijonov dolarjev, ki pa zaradi njihove velike požrtvovalnosti še vedno in naglo raste. Obsežna ozemlja v Afriki, Haitiju, Panami, Zahod-

ni Indiji, Južni Ameriki in Braziliji nudijo črnim misijonarjem iz ameriških Združenih držav dovolj dela. Skoraj vsi pa so baptisti in metodisti. V nekaterih krajih svojega misijonskega udejstvovanja imajo tudi lastne škofije in nadškofije.

Kako ogromnega pomena je misijonarstvo v omenjenih pokrajinah, dokazuje najbolj nazadovanje analfabetizma. Najznačilnejše je seveda v Združenih državah Severne Amerike, kjer je bilo l. 1863. med tamkajšnjimi črncci še 90 odstotkov analfabetov, lani pa samo še 20 odstotkov. Tam obiskuje sedaj osnovne šole preko 100.000 črne mladine, katero poučuje okoli 40.000 črnih učiteljev in učiteljic. Zelo veliko je tudi število njihovih dijakov in profesorjev na srednjih in strokovnih šolah, pa tudi na univerzah. In črni dijaki kažejo povsod zelo veliko nadarjenost in marljivost. Prav tako skrbijo tudi za naobrazbo ženske mladine. Sami vzdržujejo dolgo vrsto zavodov, na katerih se vzgajajo njihove učiteljice, uradnice, stenotipistinje itd. Razen tega je vedno več črnih zdravnic, lekarnaric, profesoric itd.

Po najnovejših virih trošijo ameriški črncci za svoje šole preko 15 milijonov dolarjev na leto, t. j. okoli 840 milijonov dinarjev! Antisemitizem, ki se v zadnjem času tudi v Ameriki zelo naglo širi, je pa

povzročil, da podpirajo z raznimi darovi črnsko šolstvo tudi Židje. Te črnske žrtve so posebno velike, če pomislimo, da jih država še vedno zapostavlja. Dasi tvori 11 odstotkov celokupnega prebivalstva Združenih držav, dobivajo le dva odstotka od one vsote, ki jo osrednja vlada prispeva na leto za vzdrževanje šol. Celo na jugu, kjer tvorijo četrtino prebivalstva, dobe le 10 odstotkov. Kljub temu ne obupujejo; Streme po napredku in ga dosegaajo.

Njihove nenavadne vztrajnosti ni omajala niti sedanja težka gospodarska kriza. Boreč se z ogromnimi težkočami, kupujejo vedno več zemlje, katero vzorno obdelujejo. Dandanes je v južnovzhodnih državah USA že okoli 900.000 črnih farmarjev, 72 bank, 26 velikih zavarovalnic in mnogo drugih sličnih zavodov. Po računih ameriških ekonomov se cenijo črnski kapital na najmanjše bilijon dolarjev.

Kako se ameriški črncci vedno bolj dvigajo v vrste inteligence, nam dokazuje dejstvo, da se je medicinskega kongresa v Atlantiku udeležilo lani okoli 500 črnih zdravnikov, lekarnarjev in zobozdravnikov. Ameriški sociologi posebno hvalijo tudi njihovo vzorno rodbinsko življenje, ljubezen do otrok in skrb za njihovo dobro vzgojo.

Dalo pa bi se govoriti tudi o uplivi črncev na ameriško politiko. V nekaterih državah imajo njihovi volilci zelo veliko moč. Sami sicer nimajo svoje politične stranke v našem smislu, ker obstojata v vseh Združenih državah samo dve, republikanska in demokratska, imajo pa močno organizacijo »Narodno osvobodjenje«, ki se bori za očuvanje črne rase in uporablja vsa sredstva v borbi proti asimilaciji. Samo lani je bilo ustanovljenih 85 novih velikih podružnic tega močnega pokreta. Organizacija nadzira postopanje s črncci ne samo v Ameriki, ampak tudi v Evropi in drugod. Njeni kontroli ne uide nobena črnecem storjena krivica. Vsa ta prizadevanja podpira še črnski tisk. Glavno njihovo glasilo »Crisis« izhaja v preko 100.000 izvodih, mnogo pa čitajo črncci tudi druge liste, liste belcev. Razen tega izdajajo svoje revije, knjige, letake itd.

Kako močne se že čutijo, dokazuje pač najbolj govor enega izmed njihovih voditeljev na lanskem kongresu »Narodnega osvobodjenja«, ki je dejal: »Opozarjamo Ameriko, da ima tudi potrpljenje svoje meje!« Tako raste v Združenih državah Severne Amerike črna sila, ki bo utegnila v bodočnosti postati zelo nevarna, posebno še, ker se naglo plodi in dviga.

49.-

Vel. 23-26. Vrsta 2851-05
Otroški čevlji iz laka in rujavega boksa izdelani fleksibilno z usnjatim podplatom. Vel. 27-33 Din 69.—, 35-38 Din 89.

59.-

Vrsta 2944-00
Sandali ne žulijo niti nog niti žepa. Otroški št. 22-26 Din 39.—, št. 27-33 Din 49.—. Ženski št. 34-38 Din 59.—. Moški št. 39-46 Din 69.—.

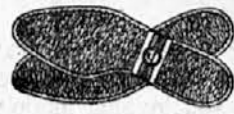
59.-

Vrsta 1345-03
Enostavni in okusni čevlji iz satena z polvisoko peto. Lahki so in udobni. Potrebni so za urad in sprehod.

DOLŽNOST PODJETNIKA JE

da misli, kako bo cene svojih proizvodov prilagodil cenam, ki jih odjemalec zmore in kako bi dal svojim sodelavcem največjo mogočo plačo. Delujoči na tem principu prodajamo danes obutev skoro za polovično ceno od lanskih cen.

Lufov vložek Din 5.—

Bata

99.-

Vrsta 2927-15
Okusni moški polčevlji od rujavega teččjega boksa z močnim usnjatim podplatom. Udobna oblika, da čevljem posebno eleganco.

59.-

Vrsta 3162-00
Za živahne dečke smo izdelali visoke čevlje z trpežnim gumijastim podplatom. Nohodno so potrebni za vsakdanjo nošnjo.

49.-

Vrsta 3661-00
Otroški visoki čevlji iz rujavega ali črnega boksa z trpežnim usnjatim podplatom. Isti v raznih kombinacijah za isto ceno.

99.-

Vrsta 0167-00
Čizme iz močnega mastnega usnja z gumijastim podplatom in peto. Za dober material jamčimo. Za delo na polju in vsaki štrpac.

79.-

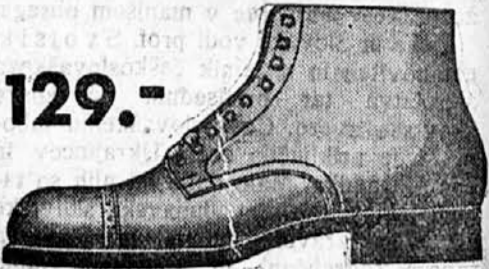
Vrsta 3945-03
Za gospodinje: Za vsakdanjo uporabo praktičen močan in udoben čevlj iz boksa, ki je potreben vsaki gospodinji.

129.-

Vrsta 2945-11
Čevlji iz rujavega boksa. Praktičen in eleganten. Ravnotake od laka za nedeljo in praznik za ceno Din 149.—.

129.-

Vrsta 3967-22
Udoben čevlj široke oblike iz močnega boksa z gumijastim podplatom, ki izdrži trikrat toliko kot usnjati podplat.

PRI NAS DOBITE DOBRE IN CENENE NOGAVICE: MOŽKE Din 5.-, OTROŠKE Din 7.-, ŽENSKKE Din 19.-

VOHUNI

Iz tajnih arhivov.

Njena ponudba, da bi delala za francoski tajni urad je bila sprejeta, toda vodje tega urada so ji nastavili past. Dobila je nalog odpotovati v Bruselj, kjer naj si pridobi zaupanje generala Bissinga, guvernerja Belgije. S seboj so ji dali priporočilna pisma na šest francoskih agentov.

Mata Hari je odpotovala v Bruselj, kjer je očitno popolnoma izgubila glavo. Da bi obdržala svoj dobri sloves pri nemškem tajnem uradu in upravičila svoj odhod iz Pariza, je poročala, da se je prostovoljno ponudila francoskemu tajnemu uradu, da bi tako zbrisala sled francoskim protivohunom. Če bi bila pri tem ostala, potem bi se bila najbrže lahko na obeh straneh uspešno udeleževala. Toda predala je svoja priporočilna pisma in se s tem brezpogojno kompromitirala. Pet pisem je bilo naslovljenih na agente, katere so Nemci razkrinkali in ki so se rešili na ta način, da so vstopili v nemško tajno službo. Šesto pismo pa je bilo naslovljeno na agenta, katerega so imeli na sumu, da dela za obe stranki.

Nemci so ga aretirali in ustrelili. Kmalu potem pa so angleški agenti na Holandskem poročali francoskemu tajnemu uradu, da je enega njihovih vohunov izdala neka mednarodna agentinja, ki je šele kratek čas v Belgiji.

Sedaj sledi epizoda iz Mata Harinega življenja, ki ne bo nikdar popolnoma pojasnjena. Nemški tajni urad jo je poslal v Španijo; odpeljala se je iz Rotterdama z nekim holandskim parnikom, ki je med potjo pristal v neki angleški luki. Tam bi jo lahko po vsej pravici aretirali, kajti usmrtevec nekega vohuna je brezdvomno dokazala, da dela za Nemčijo. Toda pustili so jo, da se je odpeljala v Španijo, odkoder so francoski in angleški agenti poročali, da je v stikih z vojaškimi in mornariškimi atašei Nemčije v Madridu.

Tam je ostala le kratek čas, nakar se je iz neznanh vzrokov odločila, da se vrne na Holandsko, toda med potjo je ladjo, na kateri se je vozila Mata Hari, ustavila Angleška torpedovka. Komandant ji je pojasnil, da ima nalog odpeljati jo v London. Na Mata Hari ta dogodek ni napravil posebnega vtisa, pač pa je uporabila vse svoje znanje, da bi očarala častnike, ki so bili veseli, da je navzoč-

nost take krasne ženske prekinila monotono njihove vožnje.

Iz Southampton so jo z avtom odpeljali v London, kjer je imela v Scotland Yardu dolg razgovor s sirom Basilom Thompsonom. O čem sta medsebojno razpravljala, bo vedno ostala tajna; še isti večer so jo vkrcali na ladjo, ki je odplula v Španijo.

Njeno drugo bivanje v Španiji je trajalo mnogo dalj časa kot prvo. Zopet so poročali, da je v intimnih zvezah z uradniki tamošnjega nemškega poslanstva. Potem je kar naenkrat odpotovala v Francijo.

Tam pa so jo že pričakovali, kajti brezžični telegram gospoda von Kroona, vojaškega atašea v Madridu, šefa nemškega tajnega urada v Amsterdamu, je bila prestregla brezžična postaja na Eifflovm stolpu. Tako so francoske oblasti izvedele, da je dobila neka banka nalog, izplačati v korist agenta H 21 petnajsttisoč peset. Policija je aretirala Mata Hari dan po njenem prihodu v Pariz. Čudno je, da se je upala v Francijo, ko je vendar vedela, kakšne nevarnosti ji tam pretijo. Dobila je dovolj svaril, da je pri francoskih oblastih na sumu vohunke. Sir Basil Thompson ji je gotovo tako namignil, da je morala razumeti, v kakšni nevarnosti je, ako se vrne v Francijo.

Pravijo, da ji je zmanjkalo denarja in da je stala pred izbero, ali prevzeti nevarne misije ali pa živeti v revščini. Vendar to ne ustreza dejstvu.

V teku njenega viharnega življenja je pripadala mnogim moškim in ker je bila za časa njene aretacije še vedno lepa žena, bi lahko še nadalje živela v luksuzu, samo če bi hotela. Razen tega je bila zelo znana kot eksotična plesalka in takrat je ves svet hrepenel po zabavi in raztresenju pred strahotami dolgotrajne vojne. Španija je postala bogata dežela, tako da bi bila tam lahko živela bodisi kot plesalka ali pa kot kurtizana. Toda hotela je biti v bližini Maroffa, pa naj je bilo še tako nevarno.

Dokazi, katere so v teku razprave doprinesli proti njej, so bili preveč obtežilni, tako da niso mogli iti preko njih. Mnogi uplivni ljudje so vse poskusili, da bi jo rešili, toda smrtna obsodba je bila kljub temu potrjena. O njenih zadnjih trenutkih pripovedujejo razne legende. Nekateri pripovedujejo, da je bila oblečena v krznen plašč, ko je vstopila v voz, ki jo je odpeljal v Vincennes na morišče. Ko pa je potem stala pred puškami, je baje plašč odvrгла in se popolnoma gola pokazala vojakom. Najbrže je upala, da se bodo vojaki branili ustreliti jo, ko jo bodo tako videli. Neka druga verzija pravi, da so jo pred ustrelitvijo obvestili, da puške ne bodo nabasane z ostrimi naboji. Zato naj se napravi mrtvo in jo bodo na ta način lahko rešili in spravili na varno. Neka tretja legenda pa pravi, da je zapadla v tako ekstazo, da je vojakom, ki so jo ustrelili, pošiljala z rokami poljube.

Vsem tem legendam manjka prava podlaga, vendar pa je brez dvoma resnica, da so ji dali možnost, da zavleče čas njene usmrtilve. Izjaviti bi bila morala, da je v blagoslovljenem stanju. Ta pretveza bi zadoščala, da bi izvršitev obsodbe tako dolgo zavlekli, dokler ne bi uplivne osebe dosegle njene pomilostitve. Zakaj se je branila sprejeti to zadnjo možnost rešitve, ni znano, a najbrže zato, ker se ni nihče potrudil, da bi zasledoval kasnejše življenje kapetana Maroffa. Njena brezupna ljubezen do tega Rusa jo je dovedla tako daleč, da je šla rajši v smrt.

O njeni usmrtilvi obstoja verodostojna fotografija. Kaže jo privezano na kol, oblečeno v enostavno temno obleko. Oči si ni pustila zavezati in tudi ni hotela, da bi ji roke privezali h kolu. Ko pa ji je službujoči častnik pojasnil, da je to v navadi, je brez nadaljnega privolila.

Spominajte se CMD

Sotra

najpreglednejša kartoteka
Soklič, Maribor Tel. 2510

Malo, čisto, opremljeno sobo
oddam mirni osebi. Magdalenska ulica št. 42. 2120

Boljša tričlanska mirna družina
išče malo stanovanje. Ponudbe pod »P.« na upravo »Večernika«. 2117

Dvosobno stanovanje oddam.
Vprašati v gostilni v Smetanovi ul. 54. 2123

Podpisani naznanjam,
da nisem plačnik za dolgove, katere bi naredila moja žena Marija Paučič. — Paučič Franc, Maribor, Cvetlična ul. št. 10. 2121

Ugrabitev hčere lastnika menežarije

Gospod soprog.

»Moja žena strašno kašlja. Že tri noči nisem nič spal.«

»Pošlji ji vendar zdravnika!«

»Se ne izplača, jutri odpotujem na dopust.«

Lepo, zračno, opremljeno sobo

z dvema posteljama takoj oddam.
Splavarska ulica 8 I. 2122

Sprejem vajuca

za trgovino z mešanim blagom. Predpogoj pošten in marljiv. Ponudbe na upravo »Večernika« pod »Pošten«. 2124

Dvosobno stanovanje

v bližini sodnije oddam s 1. avgustom.
Naslov v upravi. 2120

Hišo s tremi sobami

prodam, Zagata 1, ob Tržaški cesti Maribor. 2026

zastopniki se sprejmejo